

Savn i Jylland afhjælpes, at der, hvor man hidtil har savnet Transportmidler og derved har staaet tilbage i den Udvikling, som Landet ellers kunde faae, skal man skaffe den tilstede ved de Midler, som Kunsten nu har frembragt, for at erstatte Naturen; men, fordi man bygger en Bane i Jylland, derfor har man ikke bygget en jydsk Jernbane.

Naar man til denne Betragtning, om at bygge en jydsk Jernbane, siger „godt begyndt“, saa sætter jeg Resten af Ordspørgsmaalet til „halvt fuldendt“; men jeg beder lagt Mærke til, at dette kun kan siges, naar det er godt begyndt; men slet begyndt er heelt fordærvet, og det er det, vi ere i Færd med her. Det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) har, troer jeg, bevist, at det forholder sig saaledes. Naar det ærede Medlem har en Sag for sig, som han rigtig kan tage fat paa, hvor der er nogle virkelige Grunde, han veed at bringe frem, saa er han en af de meest veltalende og skarpsindigste Mænd, der rammer Sagen lige paa Hovedet; men naar det er ham om at gjøre at bringe Thinget bort fra det, som egentlig ligger for, og føre Medlemmerne bort fra den Betragtning, de ere komne ind paa ved det, der er blevet oplyst, saa tager han paa engang andre Sager for i en vis spøgfuld Form og kommer reent bort fra selve Sagen. Saaledes kom han f. Ex. nu til at tale om det Forslag, der gaaer ud paa en Længdebane, hvorom jeg t. Ex. ikke har sagt et Ord af den ganske simple Grund, at det egentlig ikke er mig, der har stillet det, men det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (M. Hage) — jeg har kun sluttet mig dertil — og han har egentlig ikke stillet det i det Haab at faae Noget ud deraf (M. Hage: Jo!), men kun for at det kunde tjene til, at der ved denne Forhandling kunde pippe en lille fornøstlig Tanke frem om Jernbanesagen; havde vi forøvrigt vidst, at det ærede Medlem her ved Enden af Bordet (Fischer) havde villet stille sit Forslag, havde vi naturligvis kunnet spare vort. Jeg har, som sagt kun været med at stille det, og derfor har jeg ikke talt et eneste Ord om det. Det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds

(Monrad) talte derimod om det, som om det var mit Forslag (Monrad: Man kunde ikke see Andet af Forslaget.). Det var ham nemlig om at gjøre at komme til at vise, at det, jeg havde foreslaaet, havde ingen rigtig fornøstlig Betydning eller idetmindste for Diebliffet ingen brugbar Betydning. Han talte netop om det, hvorom jeg Intet havde foreslaaet og hvorom jeg ikke havde talt, men det, som jeg særlig havde bragt paa Bane, det talte han slet ikke om. Jeg har allerede oplyst om Grunden til denne Fremgangsmaade af den ærede Rigsdagsmand, og anfører det blot her igjen som en Definition af det ærede Medlems Optræden for Diebliffet.

Dernæst talte han om Orkener og store Byer efter vore smaa Forhold; men her er jo ikke Tale om Byer efter vore Forhold, men her er Spørgsmaal om Byer og Befolkning efter Jernbaneforhold. Nu er Tingene netop den, at, hvad enten han gaaer lidt til Ost eller til Vest, kommer han i denne hele Egn ikke til store Byer eller noget befolklet Land i Jernbanesproget, og derfor er det slet ikke af nogen særdeles pecuniær Bigtighed, om han bevæger sig lidt til den ene eller anden Side med Hensyn til Indtægterne, men der er derimod en meget betydelig Forskiel med Hensyn til Udgifterne. Der er nemlig en meget betydelig Forskiel paa, om man garanterer 8 Millioner Rd. eller 6 Millioner Rd., og siden vi nu engang ere komne ind paa dette Garantispørgsmaal, maa man vel huske paa, at Spørgsmaalet egentlig slet ikke er om, hvad man garanterer, men derimod om den Capital, man skaffer tilveie ved at man garanterer, og det kan gjerne være muligt, at man ved denne Garanti skaffer en meget ringere Capital tilveie end Tilfældet vilde være, hvis man selv søgte at tilveiebringe selve Summen. Dette Spørgsmaal skal jeg forøvrigt lade staae som ganske sideordnet. For nu at stille det, som om jeg gif løs paa, som om det var mit Princip at føre Banen igjennem ganske øde Egne, bragte det ærede Medlem i Grindring, at jeg i sin Tid, for flere Aar siden, havde foreslaaet en Bane, liggende paa Høideryggen; ja, det er ganske rigtigt; jeg foreslog, at den